

PASPOORT

Naam organisatie: The Black Fish

Bekendste gezicht: Wietse van der Werf is een van de drie oprichters. Hij is nog steeds actief is bij de Black Fish

Achtergrond: Afgestudeerd als vioolbouwer- en restaurateur. Wietse is al ruim vijftien jaar actief binnen diverse milieu-organisaties (Groen front, Jeugd natuurwacht, Greenpeace, Sea Shepherd).

Ontstaansgeschiedenis: The Black Fish is in augustus 2010 opgericht door Wietse van der Werf en twee andere (voormalige) activisten van Sea Shepherd en Greenpeace. The Black Fish heeft momenteel in Nederland, Duitsland, Zweden en Engeland groepen die bij evenementen en festiviteiten aanwezig zijn.

Doel van het the Black Fish: Meer bewustzijn creëren voor het bedreigde zeeleven in Europa en op directe wijze werken aan beter bescherming.
Wat doet TBF voor de onderwaterwereld? Educatie, onderzoek naar illegale visserij en directe actie.

The Black Fish

Actie op Europese zeeën

De zeeën en hun bewoners zijn sterk bedreigd, als we de cijfers mogen geloven. Over de hele wereld zetten vrijwilligers zich in om dit leed te bestrijden. Iedere editie belicht DuikMagazine een van deze organisaties.

Deze keer spreken we met Wietse van der Werf, mede-oprichter van The Black Fish.

Tekst & fotografie: Udo van Dongen > udovandongen.com

Je bent al vijftien jaar actief binnen allerlei milieugroeperingen. Wanneer besloot je om je volledig in te zetten voor de zee?

"In 2006, nadat ik een fotoreportage had gezien over de schadelijke gevolgen van drijfnetten. En ik was altijd in de veronderstelling dat er niet meer op walvissen wordt gejaagd, maar toen bleek dat er door Noorwegen, IJsland en Japan nog commercieel op walvissen werd gejaagd en daarover was ik aardig geschokt."

Wat is volgens jou de grootste bedreiging van de zee?

"De overbevissing - al dan niet industrieel -, vervuiling en klimaatverandering."

Wat is je mening over de viswijzer?

"Veel mensen hebben dankzij de viswijzer de illusie dat duurzame vis mogelijk is. Maar duurzame vis bestaat eigenlijk niet, afgezien van een enkel visje dat je misschien zelf hebt gevangen. Ik denk dat de enige verantwoorde manier van vis eten zo weinig mogelijk vis eten is. Ik geloof niet dat alleen overstappen op het eten van 'duurzame' vis een oplossing biedt. Geen enkele vorm van industrieel vissen kan duurzaam zijn. Alles wordt in Europa 85 tot 87 procent boven de wetenschappelijke

norm overbevest en zelfs de vastgestelde quota gaan altijd ruimschoots over de wetenschappelijke norm heen. En dat is nou juist het probleem: je kunt niet onderhandelen met de natuur en biologie, dat verloopt nou eenmaal

worden verkocht. Maar als je naast je MSC-vis ook nog andere, niet-MSC-vis vangt en verkoopt, dan schiet het compleet zijn doel voorbij. De buurman van de MSC-visser die op exact dezelfde manier vist in exact hetzelfde water,

"Je kunt niet onderhandelen met de natuur en biologie, het verloopt nou eenmaal volgens vaste wetten"

volgens vaste wetten. Banen gaan boven biodiversiteit. Mensen moeten niet denken dat het eten van 'goede' vis van de viswijzer bijdraagt aan de verbetering van onze oceanen, er is voor het vangen van welke vis dan ook altijd schade aangericht aan de natuur."

Maar hoe zit dat dan met MSC-keurmerk vis?

"Een leuk initiatief dat zelfs tegen het belang van de zee in kan werken. Vissers willen allemaal een MSC-keurmerk, omdat het handel is die gemakkelijk te verkopen is en goed geld oplevert. Uiteraard wordt er paal en perk gesteld aan wat er onder MSC-keurmerk mag

krijgt geen keurmerk en die krijgt dus minder betaald, maar mag wel vissen en de vangst gewoon verkopen, waardoor er per saldo geen enkele natuurwinst is. Het punt is, dat dankzij MSC niet minder vis wordt gegeten. Het is een keurmerk dat ervoor zorgt dat mensen met een geruster hart vis eten, maar die diezelfde vis had ook op dezelfde manier zonder MSC-keurmerk gevangen kunnen worden en dan was hij alleen nog goedkoper geweest."

Wat vind je van het huidige visserijbeleid?

"Allereerst zou er eens moeten worden begonnen met handhaven van de huidige regels. Er zijn wel regels, maar die worden niet nageleefd, omdat er toch geen controle is. Veel mooie praatjes in Brussel, maar er gebeurt niets."

Op welke partijen kun je beter niet stemmen als je wil dat er iets verbetert met de zee?

"Ik vrees dat je dan toch beter de christelijke partijen zoals CDA, SGP en de CU kunt vermijden voor het behoud van de zee."

Wat is het grootste misverstand over een bedreigde soort/leefgebied?

"Dat zijn er meerdere. Neem de makreel, die staat als groene soort op de viswijzer. IJsland en de Faroer eilanden hadden daarvoor in 2009 een visquotum van

Wietse van der Werf

Acties van The Black Fish

141.000 ton afgesproken, maar door de opwarming van de aarde zijn de makrelen inmiddels verder naar het noorden verhuisd, waardoor er in hun contreien nu meer makrelen zijn. Dus hebben ze hun handen van alle verdragen afgetrokken en de vangst-quota verhoogd naar 302.000 ton. Maar er zijn niet meer makrelen gekomen, ze zijn gewoon gemigreerd van Schotland naar het noorden en het nettoresultaat is dat de makreel door plotselinge zware overbevissing in de nabije toekomst wellicht een bedreigde diersoort wordt."

Werken jullie ook samen met andere organisaties?

"Heel veel, onder andere met de Sea First Foundation, stichting Dolphinmotion, Pink (jongeren organisatie van de Partij Voor De Dieren, red.), Een Dier Een Vriend, Biteback, Blue Beat en How to save the Bluefin. Met een groot deel van deze organisaties hebben we samen actiegevoerd om de orca Morgan vrij te krijgen."

Zoeken jullie vrijwilligers?

"We hebben niemand in dienst, maar er is wel een aantal vrijwilligers die een vergoeding voor hun werk krijgt. Op dit moment werken er zes mensen fulltime voor The Black Fish en hebben we zo'n twintig vrijwilligers. Maar we hebben zeker nog mensen nodig die ons willen helpen met het bemannen van standjes op festivals en dergelijke. Sinds kort is er op onze website een mogelijkheid om je

op te geven als actievoerder. Bijvoorbeeld als bemanning van een schip of misschien wel als duiker."

Doen jullie ook zelf onderzoek?

"Ja, voornamelijk onderzoek dat zich richt op het in kaart brengen van illegale praktijken in de visserij. Voor een groot deel doen we dit door publieke informatie te verzamelen. Er is namelijk verschrikkelijk veel beschikbaar, alleen zijn er nauwelijks mensen die die informatie doorwerken en de cijfers naast

leggen wat er allemaal gaande is in de visserijsector."

Jullie doen ook aan directe actie. Wat moet ik me daar bij voorstellen?

"In augustus 2010 zijn we begonnen met The Black Fish en in september gingen we naar Taiji in Japan (bekend van de Oscar-winnende documentaire *The Cove*, red.), waar jaarlijks honderden dolfinen worden afgeslacht. We zijn 's nachts – tijdens een storm, waardoor de bewaking minder intensief was – met een snorkel

"Ik vrees dat je beter de christelijke partijen kunt vermijden voor het behoud van de zee"

elkaar zetten om daar vervolgens conclusies uit te trekken. Momenteel zijn we bezig met een boek over de handel in blauwvintonijn, *Bluefin Bonanza*, dat eind dit jaar zal verschijnen. Het probleem daarbij is dat er enorm veel landen bij betrokken zijn, waardoor handhaving van de afspraken eigenlijk ieders verantwoordelijkheid is met als gevolg dat niemand zich verantwoordelijk voelt. We proberen in normale mensentaal uit te

en duikbril naar de dolfinen gezwommen en hebben er toen zoveel mogelijk bevrijd."

Maar dat is niet in Europa?

"Klopt, het idee is ontstaan toen we bezig waren met actievoeren bij een vervallen dolfinarium in de dierentuin van Münster in Duitsland, waar nog altijd vier dolfinen onder erbarmelijk omstandigheden hun kunstjes moesten

vertonen. Gelukkig hebben onze acties daar geholpen, want na een week of vijf hebben ze de handdoek al in de ring gegooid en werden de dolfinen overgeplaatst. En de link met Japan is nu, dat er nog steeds via allerlei illegale circuits wild gevangen dolfinen vanuit Taiji in Europese dolfinaria terechtkomen. Een van de redenen om illegale wilde dolfinen binnen te halen, is om inteelt tussen de verschillende dolfinen in dolfinaria te voorkomen."

Hebben jullie al meer acties ontplooid in Europa?

"Dat is een beetje het probleem tot nu toe. Het plannen en organiseren van acties vergt erg veel tijd en energie en dat kun je niet zomaar even doen. We willen echt actief gaan worden op zee, want wil je verschil kunnen maken, dan zul je dus naast het aan de kaak stellen van problemen ook echt actie moeten ondernemen en daarvoor moeten we op zee zijn. Op dit moment zijn we bezig met geld in te zamelen om een RIB te kunnen kopen waarmee we op zee actie kunnen gaan voeren."

Waar waagt The Black Fish zich niet aan?

"Wij zullen nooit mensen verwonden of mensen in gevaar brengen."

Jullie organisatie wordt gefinancierd door donaties, waar zijn deze van afkomstig?

"Al het geld is afkomstig van particulieren en een paar bedrijven. We hebben een paar honderd donateurs en gelukkig zijn er een paar particulieren die wat meer kunnen geven. Al het geld wordt gebruikt bij operaties en je kunt al lid worden vanaf vijftien euro per jaar."

Weigeren jullie donaties?

"Nee, alles is welkom en we zijn er duidelijk over dat je door middel van een donatie geen invloed kunt uitoefenen. We zijn trouwens op dit moment ook hard bezig met geld in te zamelen om een RIB aan te schaffen. We hebben er één op het oog en dat gaat ook wel lukken."

Waarin onderscheidt het The Black Fish zich ten op zichte van ander NGO's?

"Wij richten ons voornamelijk op Europa, terwijl een organisatie als Sea Shepherd wereldwijd opereert. Ik denk dat het een meerwaarde is dat we een kleine, overzichtelijke, Europese organisatie zijn die zich bemoeit met Europese zaken. Ik denk ook dat het belangrijk is dat de mensen weten dat als ze geld geven, dat dat geld hier wordt besteed. Daarnaast zijn we een groep jonge mensen die verantwoordelijkheid neemt. En nieuwe generaties gaan weer met frisse moed aan de slag."

Gebeuren er dingen in de oceanen die het daglicht niet kunnen verdragen, waarvan

Top 3 verdiensten

1. Ongeveer tien tuimelaars bevrijd vanuit de baai van Taiji in Japan
2. Meegeholpen bij het gesloten krijgen van een aftands dolfinarium in Münster, Duitsland
3. We zijn de derde organisatie wereldwijd die daadwerkelijk acties op zee gaat uitvoeren en hopelijk is daar een trend mee in gang gezet waardoor er meer mensen in gaan zien dat we zo niet langer door kunnen gaan.

de gemiddelde Nederlander absoluut geen notie heeft?

"Als we aan land, waar we het dus kunnen zien, op dezelfde manier bijvoorbeeld een paar wilde zwijnen zouden vangen, zo als dat we dat in de zee doen, dan zou dat echt nooit worden getoleerd. Je kunt je toch niet voorstellen dat je voor een paar wilde zwijnen een heel bos zou vernietigen? In de zee is dit een hele normale gang van zaken. Maar dat al het leven zijn oorsprong vindt in de zee, wordt nog wel eens vergeten en met een dode oceaan kunnen we simpelweg niet leven. De volgende stap in de exploitatie van de zee is nu mijnbouw in de diepzee en dat terwijl we nog niet eens weten wat er zich in het grootste deel van de diepzee afspeelt. We hebben vorig jaar in de Golf van Mexico gezien hoe dit soort avonturen af kunnen lopen."

Welke soorten zouden moeten worden toegevoegd aan de rode lijst?

"Eigenlijk zou alles wat niet duurzaam wordt gevangen op de rode lijst moeten."

Maar duurzaam bestaat toch niet volgens jou?

"Alles wat op dit moment groen op de viswijzer is, is over tien jaar oranje en weer tien jaar later is dat rood. Er wordt alleen maar genomen uit de zee en er wordt niets teruggegeven en daardoor kan het alleen nog maar minder worden. ik zou zeggen: 'Vis wijzer, vis niet!'." □

